

Institut Escola Pla de l'Avellà

3 ETAPES

EDUCACIÓ INFANTIL

PRIMÀRIA

ESO

UN PROJECTE

Abril 2019

Índex

1. Introducció	2
2. Motivació	3
3. Plantejament institucional	
3.1. La missió	3
3.2. La visió	4
3.3. Els valors	4
4. Plantejament pedagògic	5
4.1. Bases	5
4.2. Concreció i desenvolupament dels eixos pedagògics	
4.2.1. Continuïtat i coherència pedagògica	7
4.2.2. Personalització dels aprenentatges	8
4.2.3. Acció tutorial i orientació educativa	9
4.2.4. Aprenentatge actiu i vivencial vinculat a l'entorn i al món	10
4.2.5. Inclusió	11
5. Plantejament organitzatiu	
5.1 Organització dels espais	12
5.2 Organització del temps	13
5.3 Organització dels recursos	13

1. Introducció

L'institut escola (IE) Pla de l'Avellà de Cabrera de Mar iniciarà el curs 2019-20, a proposta del Departament d'Educació, per donar resposta a una antiga demanda de les famílies del centre i de l'Ajuntament de la nostra població. La direcció del centre, juntament amb l'equip impulsor de l'educació secundària, pren aquest repte amb la il·lusió de poder oferir un model educatiu actual, integrat, que donarà **continuitat formativa a les diverses etapes** educatives de 3 a 16 anys.

Com a equip que elabora el projecte, copsem aquest repte convençuts que podem assolir els objectius d'actualització i millora del sistema educatiu que ens han estat encomanats. Volem formar part d'aquest **model educatiu d'èxit** que són els **instituts escola** i ajudar a impulsar un autèntic motor de canvi i de transformació del sistema, a partir d'una autonomia efectiva, que impulsi estructures pedagògiques i organitzatives en la línia dels reptes que planteja l'educació d'avui i que mira cap al futur.

El projecte educatiu actual de l'escola és vigent i ha de ser el camí que emmarca totes les actuacions, des d'educació infantil fins a educació secundària obligatòria. Aquest nou projecte és una oportunitat per dur a terme les innovacions pedagògiques basades en un enfocament globalitzat de l'aprenentatge, el foment de la creativitat, l'autonomia personal i la capacitat crítica dels alumnes; a través del treball per competències, la cooperació i les metodologies basades en els estudis actuals en neurociència i en els principis de com aprenen les persones.

El projecte del nou IE parteix d'uns eixos clau que venen determinats pel Departament d'Educació, al document "Criteris per al desplegament dels nous instituts escola curs 2019-2020" que, tot i no haver-se publicat encara en la seva versió definitiva, ens ha estat presentat, en les diverses reunions mantingudes amb el Departament d'Educació:

- Continuitat formativa amb un enfocament evolutiu del seguiment de l'alumnat.
- Aprenentatge entre iguals que afavoreix la interacció entre infants i adolescents.
- Versatilitat, polivalència i globalització didàctica en el perfil docent i interacció entre els diferents cossos docents, sempre aplicant la normativa al respecte.
- Metodologies d'aprenentatge globalitzat.

Els trets que identificaran l'institut escola Pla de l'Avellà s'aniran construint a partir del model d'escola transformada i transformadora que presenta com a punts centrals el **seguiment i orientació individualitzada de l'alumnat** i una línia que avanci cap a la **personalització de l'aprenentatge** escolar. L'aprenentatge ha de ser significatiu per a l'aprenent.

Per al desplegament del nou Projecte educatiu de centre (PEC) comptarem amb el suport del Serveis Territorials del Departament d'Educació que promourà la xarxa d'instituts escola del Maresme-Vallès Oriental. Estem elaborant unes directrius per aquest primer curs.

2. Motivació

L'institut escola resulta un repte professional de gran motivació. A partir del curs 2019-2020 serem un centre amb tres etapes educatives: infantil, primària i secundària.

Tenim com objectiu aconseguir un claustre unificat que treballi de manera conjunta en les diferents etapes educatives, minimitzant les barreres que suposen les transicions entre infantil, primària i secundària, i enriquint-nos amb les metodologies pròpies d'altres etapes.

L'equip impulsor de secundària compta amb una dilatada experiència docent en el treball per projectes, en el treball cooperatiu i en la globalització dels aprenentatges.

Tots junts volem desenvolupar un projecte innovador que pugui donar una resposta educativa de qualitat a l'alumnat de Cabrera de Mar.

3. Plantejament institucional

3.1 La missió

El propòsit principal d'aquest projecte és **crear les condicions idònies al centre per tal d'afavorir l'èxit escolar de l'alumnat i un clima d'acompanyament i d'inclusió de tota la comunitat educativa.**

Proposem **3 eixos** que vertebrin de forma transversal la majoria d'apartats del projecte:

- **l'acompanyament emocional**
- **inclusió**
- **metodologies globalitzades, de foment de la creativitat i la cultura participativa**

3.2 La visió

L'alumnat esdevindrà la figura central de l'aprenentatge. S'aspira a assolir una **vinculació efectiva amb les famílies i l'entorn** a través d'una comunitat educativa oberta.

Tenint en compte que el projecte d'IE és de nova creació, volem treballar **en xarxa amb altres centres educatius i de recerca** per compartir i difondre les bones pràctiques educatives que ajudin a la millora contínua. L'IE de Cabrera de Mar fomentarà la cultura avaluativa com a element que ens ajudi a assolir els objectius establerts.

3.3 Els Valors

Com a valors fonamentals del nostre projecte i en consonància amb la nostra missió i visió destaquem:

- a) Optimització de recursos humans i didàctics, i utilització de metodologies adequades a cada nivell per tal d'obtenir uns resultats acadèmics que desenvolupin al màxim les possibilitats de cada alumne a nivell personal, acadèmic i social.
- b) Estímul de la participació de l'alumnat i de les famílies en la vida del centre per fer una escola de tots i per a tots.
- c) Integració de la gestió del centre entre els 3 i 16 anys, amb òrgans de govern i consell escolar comuns.

4. Plantejament pedagògic

El currículum de l'educació infantil¹, primària² i secundària³ que es basa en l'aprenentatge competencial i en la forma que aprèn l'alumnat, és important **organitzar les matèries no com a parcel·les de coneixements sinó per àmbits**. Aquest enfocament és el que dóna sentit a l'ús de les metodologies globalitzades. Per aquest motiu, una part important del temps escolar es farà interconnectant les diverses matèries.

Es fomentarà l'ús de **les tecnologies de la informació i coneixement** (TIC) i el plurilingüisme.

4.1 Bases

Les **Bases que sustenten el present Projecte** estan fonamentades en els **7 Principis de l'Aprenentatge**⁴ i són les següents:

- **L'alumnat és el centre en el procés d'aprenentatge**. Per tant, l'adult es manté al costat de l'aprenent per tal d'acompanyar-lo i així poder fomentar l'aprenentatge i la reflexió. L'adult adoptarà eines dialògiques per tal de guiar l'alumnat a poder aprendre a aprendre.
- **L'emoció i la motivació són fonamentals per l'assoliment de l'aprenentatge significatiu**. La neurociència afirma que quan l'àrea de les emocions està activa l'aprenentatge és més efectiu i complet.⁵ Aquestes bases són fonamentals perquè el cervell estigui preparat per aprendre.
- **L'aprenentatge és de naturalesa social**. Per aquesta raó es fomentarà l'aprenentatge cooperatiu, per acompanyar l'aprenentatge entre iguals i fomentar que cada alumne/a pugui desenvolupar les seves habilitats i intel·ligències múltiples⁶ dins del grup, fent-lo ric en continguts i estratègies d'aprenentatge.

¹ <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-infantil-2n-cicle.pdf>

² <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-educacio-primaria.pdf>

³ [Competències bàsiques per àmbits](#)

⁴ Fundació Jaume Bofill: traducció i adaptació de [The Nature of Learning: Using Research to Inspire Practice](#). OECD Publication 2010.

⁵ David BUENO: *Neurociència para educadores*. Editorial Octaedro: Barcelona, 2017

⁶ Howard GARDNER: *Inteligencias múltiples*. Editorial Paidós: Buenos Aires, 1983

- **L'aprenentatge ha de ser inclusiu**, sensible a les diferències individuals (gestió de l'aula amb activitats diversificades) i potenciador d'igualtat d'oportunitats. Aquests principis seran claus dins del projecte educatiu del centre amb uns criteris per a l'organització de les mesures i suports per a l'atenció educativa dins del sistema inclusiu⁷
- **L'aprenentatge significatiu** es produeix a partir del treball globalitzat i transversal. Tenint en compte com aprenem, les metodologies globalitzades ofereixen les oportunitats perquè es produeixi aquest aprenentatge significatiu i competencial. No oblidem però que hi ha competències transversals que faciliten el procés, com l'àmbit digital⁸, i afavoreixen aquest aprenentatge.
- **Cal despertar la curiositat i la cultura de l'esforç.**
Proporcionar a l'alumnat reptes motivadors que els despertin l'interès en la recerca d'informació, formulació d'hipòtesis, recollida de dades, contrastar fonts i debatre per elaborar nou coneixement. En tot aquest procés es promou el treball personal i cooperatiu i l'autonomia, planificació, organització i perseverança per resoldre el repte proposat. Partim de la premissa que tan sols és possible assolir un determinat fi, de l'ordre que sigui, mitjançant l'esforç⁹.
- **Claredat d'expectatives i estratègies d'avaluació¹⁰** al servei de l'aprenentatge. L'avaluació serà coherent amb els objectius d'aprenentatge. Ens plantejem l'avaluació des de la seva vessant reguladora i qualificadora. No només ha de servir per saber què ha après l'alumne, sinó per saber com ho ha après i com ho pot fer per millorar.

⁷ **DECRET D'ESCOLA INCLUSIVA.** [Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa de l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.](#)

⁸ Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (2015): [Competències bàsiques de l'àmbit digital.](#)

⁹ Torralba, Francesc. [La cultura de l'esforç](#)

¹⁰ Sanmartí, Neus (2010): [Avaluar per aprendre.](#) Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

4.2. Concreció i desenvolupament dels eixos pedagògics

4.2.1. Continuitat i coherència pedagògica

Tenint en compte les peculiaritats i necessitats de cada etapa, seguim una mateixa línia pedagògica al llarg de **tota l'escolaritat obligatòria**. Per fer-ho possible:

- **Organització de l'alumnat**

Els **alumnes** participen en les diferents activitats mitjançant diferents agrupaments:

	Internivell Els alumnes es barregen dins el mateix nivell (A i B)	Intercicle Els alumnes es barregen dins la mateixa etapa (ed. infantil / cycle inicial / cycle mitjà / cycle superior / 1r cycle ESO / 2n cycle ESO)	Interetapa Els alumnes es barregen dins les diferents etapes (ed. infantil / ed. primària / ESO)
INFANTIL	<ul style="list-style-type: none">- Agrupament a anglès- Racons de nivell	<ul style="list-style-type: none">- Racons de cycle- Ambients	<ul style="list-style-type: none">- Jornada eix transversal- Festes- dinamització de patis- projecte Tutoria Entre Iguals- Els alumnes d'ESO fan d'experts a primària / infantil- Consell de delegats
PRIMÀRIA	<ul style="list-style-type: none">- Racons- Agrupaments en desdoblament o terços a Educació física, música, anglès, informàtica.	<ul style="list-style-type: none">- Tallers- Apadrinament lector	
ESO	<ul style="list-style-type: none">- Terços a les matèries instrumentals- Desdoblements a laboratori i taller- Optatives	<ul style="list-style-type: none">- Optatives	

- **Organització dels docents:**

- Reunions conjuntes per planificar els àmbits, continguts i metodologies amb l'objectiu d'apropar els cicles per minimitzar el traspàs entre etapes.
- Formació conjunta sobre aspectes metodològics per donar continuïtat i coherència a tot el centre.
- Els mestres de primària imparteixen algunes matèries o optatives als primers cursos de l'ESO.
- Els professors de secundària donen suport en algunes matèries de Cycle Superior de primària.
- Comissions transversals (amb, com a mínim, 1 membre de cada cycle des d'educació infantil fins a l'ESO)

- **Implicació i participació de les famílies:**

El fet de ser institut escola també ens ha de permetre la continuïtat d'actuacions i implicació de les famílies al llarg de tota l'educació obligatòria mitjançant:

- La participació com a experts en tallers, projectes, xerrades, etc.
- El suport en diferents ambients d'aprenentatge a educació infantil, en el treball per projectes a educació primària i/o matèries optatives a educació secundària.

4.2.2. Personalització dels aprenentatges

El nostre objectiu és contribuir al creixement personal dels alumnes en el seu procés de socialització i individualització, i desenvolupar al màxim les capacitats i competències de tots i cadascun d'ells.

Fem servir diverses metodologies que permeten personalitzar l'aprenentatge partint del **DISSENY UNIVERAL DE L'APRENTATGE**¹¹ (DUA), on procurem proporcionar múltiples maneres de presentar la informació i múltiples maneres de representar-la, per tal que els alumnes puguin rebre informació i expressar-la de la manera que els hi sigui més favorable (visual, auditiu...)

A Educació Infantil:

- Treball globalitzat a partir de projectes com el nom de la classe.
- Treball per àmbits: llenguatge verbal amb activitats com l'exposició del projecte, llenguatge matemàtic, descoberta d'un mateix i descoberta de l'entorn.
- Treballs interdisciplinaris. Eix cultural
- Ambients d'aprenentatge (2 tardes/setmana)

A Educació Primària:

- Treball sistemàtic de les habilitats bàsiques per adquirir les competències en:
 - L'àmbit lingüístic: expressió escrita, comprensió lectora i expressió oral amb activitats com la conferència.
 - L'àmbit matemàtic: resolució de problemes, raonament i la prova, les connexions, la comunicació i la representació.
 - L'àmbit artístic: música i plàstica: observació, audició, expressió i creació.
 - L'àmbit d'educació física: expressió corporal, hàbits saludables, el joc i l'activitat física
 - L'àmbit d'educació en valors o religió: intrapersonal, interpersonal i comunitària.

¹¹ <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/projectes-educatius-inclusius/disseny-universal-per-a-laprenentatge/>

- Treball per projectes d'àmbit: treball de coneixement del medi natural i social mitjançant diferents projectes vinculats a l'entorn.
- Treballs interdisciplinaris. Eix cultural
- Racons (2 sessions/setmana)

A ESO

- Treball per àmbits: adquisició sistemàtica dels fonaments de cadascun dels àmbits de coneixement. Treball de les competències lingüístiques, científicotecnològiques, matemàtiques i socials (17-21h/setmana)
- Aprenentatge basat en problemes a l'ESO. Treball interdisciplinari que requereix l'aplicació dels continguts de diferents matèries per a resoldre el repte o problema plantejat. Per a realitzar el producte final cal treballar de manera cooperativa mitjançant activitats individuals i grupals. (4-6h/setmana)
- Treball d'expressió artística, musical i d'educació física. (4-6h/setmana)
- Treballs interdisciplinaris. Eix cultural
- Matèries optatives (2h/setmana a partir de 2n d'ESO)
- 1 hora de consulta (2 franges de 1/2h a la setmana)

4.2.3. Acció tutorial i orientació educativa

Un dels trets diferencials que tenim pel fet de ser Institut Escola és el de poder **acompanyar als alumnes al llarg de tota la seva educació obligatòria**, cosa que ens permet tenir un gran coneixement de l'alumnat i que aquest no es perdi en el traspàs entre les diferents etapes. Per tant, poder fer una bona orientació acadèmica, personal, social i professional.

L'orientació educativa ha de permetre adaptar les mesures i suports educatius a cadascun dels nostres alumnes, amb l'objectiu de desenvolupar al màxim totes les seves capacitats acadèmiques, personals i socials. A l'etapa d'ESO, a més, també fem molt d'èmfasi en l'orientació professional per tal d'anar definint l'itinerari formatiu que farà cada alumne, en funció del seu interès i habilitat ocupacional, en finalitzar l'educació obligatòria.

Concretem l'orientació i l'acció tutorial de la següent manera:

Educació infantil:

- 1 tutora d'aula
- Treball d'educació emocional

Educació primària:

- 1 tutor d'aula
- Tutories individualitzades
- Suport Educatiu Personalitzat (SEP)
- Hora de tutoria
- Tutoria entre iguals (TEI)

ESO:

- 1 tutor de grup + 1 cotutora de nivell. Hi haurà 3 tutors/es per a 2 grups-classe, cosa que permet fer un acompanyament molt més personalitzat i intensiu, al reduir la ràtio d'alumnes.
- Projecte d'intel·ligències múltiples. Treball de la intel·ligència intrapersonal i interpersonal per a millorar l'autoconeixement de l'alumne respecte les pròpies habilitats i febleses, establir objectius de millora i vincular aquestes habilitats amb possibles sortides professionals.
- Atenció individualitzada o en petit grup
- Hora de consulta. En dues franges de mitja hora, l'alumnat pot fer treball personal i consultar als docents els dubtes que necessiti resoldre. Es pretén fomentar la competència personal i social, incentivant l'autonomia dels alumnes i la responsabilització i implicació en el propi procés d'aprenentatge.
- Hora de tutoria
- Tutoria entre iguals (TEI)

4.2.4. Aprenentatge actiu i vivencial vinculat a l'entorn i obert al món

El nostre centre té un entorn molt ric tant a nivell natural com cultural. Creiem que els aprenentatges, perquè s'adquireixin de manera significativa, han de ser funcionals. És per aquest motiu que intentem vincular-los a elements de l'entorn.

Com ho fem?

Educació infantil:

- Material manipulatiu
- Ambients d'aprenentatge
- Experimentació i observació

- Treball per racons

Educació primària:

- Projectes de medi natural i social relacionat amb el nostre entorn proper, l'hort escolar,
- Treball per racons
- Sortides facultatives relacionades amb els aprenentatges

ESO:

- Franja de treball globalitzat amb reptes propers i significatius per a l'alumnat. Col·laboracions amb l'Ajuntament i amb d'altres entitats per a fer exposicions, restes arqueològiques, preservació de la natura de l'entorn...

4.2.5. Inclusió

Volem una escola de tots i per a tots

Això significa una escola **equitativa**, que vetlla per la **igualtat d'oportunitats** i que busca l'**excel·lència** de tots i cadascun dels nostres alumnes per a què desenvolupin al màxim que puguin les seves capacitats.

Definim un seguit de mesures i suports per a aconseguir aquesta escola per a tots¹².

Mesures i suports universals (previstes per a tots els alumnes)

- Desdoblaments heterogenis
- Metodologies i agrupaments diversos
- Ús de materials diversificats
- Treball cooperatiu a totes les etapes

Mesures i suports addicionals (previstes per a alumnes que ho requereixen de manera puntual)

- SEP a educació primària
- Atenció individualitzada o en petit grup a infantil, primària i ESO
- Adaptacions metodològiques
- Enriquiment per a alumnes d'altres capacitats
- Suport per part de mestres, de les mestres d'educació especial i/o la professora d'orientació educativa

¹² Segons marca el DECRET 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu <http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7477/1639866.pdf>

Mesures i suports intensius (previstes per a alumnes amb necessitats permanents)

- SIEI

Per a nosaltres, la inclusió també significa una escola on tota la comunitat educativa treballi per a millorar-la dia a dia. En aquest sentit, volem que el projecte de l'Institut Escola Pla de l'Avellà sigui un **projecte compartit** entre alumnes, docents, famílies, i tot els professionals que ens ajuden a enriquir: personal PAS, monitors de menjador, extraescolars...

- Consell de delegats
- Reunions de claustre
- Consell escolar
- Reunions amb l'AMPA
- Reunions amb l'ajuntament de Cabrera de Mar
- Reunions de consell escolar municipal

5. Plantejament organitzatiu

5.1. Organització dels espais

El centre disposa de:

- 18 aules
- 1 aula usos múltiples a infantil (anglès, tallers,)
- 1 aula de reforç a infantil
- 1 vestíbul per a racons i altres propostes
- 1 aula de psicomotricitat
- 1 aula d'anglès
- 1 aula de plàstica
- 1 biblioteca
- 1 aula de música
- 1 aula d'informàtica
- 2 aules de reforç
- 1 aula SIEI
- 1 gimnàs
- 1 menjador
- Un laboratori i un taller de nova creació
- 1 hort
- Espai exterior

- 2 espais de primària s'assignaran a 1r d'ESO
- Es preveu la construcció d'un edifici per a ubicar a l'alumnat de secundària. Fins al moment, el centre s'organitza en dos edificis: un per educació infantil i l'altre per a educació primària i secundària.

5.2. Organització del temps

Tenim un horari diferenciat per a educació infantil i primària i per educació secundària.

Educació infantil i primària:

De dilluns a divendres

9.00h a 12.30h

15.00h a 16.30h

Els alumnes de primària que fan SEP el realitzen els dilluns i dimarts de 12.30h a 13.00h

Educació secundària obligatòria (PENDENT D'APROVAR PEL CONSELL ESCOLAR)

Dilluns i divendres

8.00h a 14.00h

Dimarts i dijous

8.00h a 13.30h

15.00h a 17.00h

Dimecres

8.00h a 13.30h

5.3. Organització dels recursos

Actualment el centre disposa de 7 mestres d'educació infantil i 19,5 mestres d'educació primària.

2 vetlladores.

Es preveu que per al curs 2019-20 s'incorporin 5 professors/es d'educació secundària. A mesura que vagin augmentant els nivells d'ESO s'aniran incorporant altres professors/es per donar servei a les necessitats educatives del centre.

Com s'ha comentat anteriorment, els docents impartiran docència tant a l'etapa de primària com secundària.

A nivell organitzatiu el centre s'estructura amb un sol equip directiu format per:

- 1 directora
- 1 secretària
- 1 cap d'estudis de primària
- 1 cap d'estudis de secundària
- 1 coordinadora pedagògica (quan l'etapa d'ESO estigui completa)

Aquest és un document viu que ha d'anar evolucionant a mesura que vagi evolucionant l'institut escola. Amb ell pretenem clarificar i exemplificar alguns dels principis que regiran la nostra pràctica educativa.

Abril 2019